

Aan
De minister van Financiën van Sint Maarten

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Datum
14 april 2022
Ons kenmerk
Cft 202200030
Pagina
1/10

Uw kenmerk

Bijlage

-

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800
E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp
Advies bij de vastgestelde begroting 2022

Geachte heer Irion,

Op 1 april jl. ontving het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de vastgestelde begroting 2022 (hierna: begroting) van Sint Maarten. Hierbij ontvangt u op basis van artikel 12 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft) het advies van het Cft.

Toetsingskader

Het toetsingskader voor de beoordeling van de begroting wordt gevormd door de Rft, aangevuld met de aanwijzing die de Rijksministerraad (RMR) in september 2015 heeft gegeven aan het bestuur van Sint Maarten.¹ Vanwege de coronacrisis heeft de RMR aan Sint Maarten, op diens verzoek, toestemming verleend om, op basis van artikel 25 lid 1 van de Rft, voor het jaar 2022 af te wijken van de centrale begrotingsnorm van artikel 15 lid 1 sub a van de Rft.² Het tekort op de gewone dienst van het land over het jaar 2022 mag zo groot zijn als de in 2022 toe te kennen liquiditeitssteun, vermeerderd met eventuele binnenlands of buitenlands (in overeenstemming met de RMR) aangetrokken leningen die ingezet worden ter dekking van het tekort, minus het deel van de liquiditeiten dat besteed wordt aan uitgaven op de kapitaaldienst, en vermeerderd met het beginsaldo minus het eindsaldo van de liquide middelen van het jaar. De verschillen tussen de kas-benaderingen de baten-lasten-benadering dienen hierbij nog te worden betrokken.

Oordeel

Het Cft constateert dat slechts een beperkt aantal aanbevelingen van het Cft bij de ontwerpbegroting (OB) is verwerkt in de vastgestelde begroting.³ Zo heeft Sint Maarten de begrote lasten niet bijgesteld op basis van het realisatieniveau van 2021 en zijn de voorgenomen investeringen niet voorzien van een concrete onderbouwing.

---

¹ De RMR heeft op 18 april 2019 besloten tot verlenging van de aanwijzing, maar over de nieuwe termijnen heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden.

² BZK, kenmerk 2022-0000072810, Besluitvorming Rijksministerraad 4 februari, d.d. 17 februari 2022.

³ Cft, kenmerk Cft 202100132, Advies bij de ontwerpbegroting 2022, d.d. 10 november 2021.

De begroting is voor wat betreft de kwaliteit van de onderbouwing wel verbeterd ten opzichte van de begroting 2021.

De begroting toont voor 2022 een tekort op de gewone dienst van ANG 124 miljoen. De meerjarenraming, die alleen op het totale baten- en lastenniveau is gegeven, toont tekorten op de gewone dienst voor de jaren 2023 tot en met 2025. De begroting voldoet daarmee niet aan artikel 15 lid 1 sub a van de Rft. De RMR heeft alleen toestemming gegeven voor tekorten in 2022. Zoals is voorgeschreven door de Rft, dient Sint Maarten vanaf 2023 een sluitende begroting te hebben, zodat een verdere ophoop van schulden wordt voorkomen. Vanaf 2024 zal toegewerkt moeten worden naar overschotten, zodat eerdere tekorten gecompenseerd kunnen worden. Het Cft wijst er in dit verband op dat Sint Maarten in 2025 een obligatielening van ANG 73,5 miljoen dient af te lossen, die nog voortkomt uit de schuldsanering van 2010.

Sint Maarten baseert zijn begroting op de laatste ramingen van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) van november jl.⁴ Het Cft tekent hierbij aan dat de inflatiecijfers na november jl. verder zijn opgelopen, en constateert dat Sint Maarten dit niet heeft verwerkt in zijn raming. Overigens heeft dit zowel consequenties voor de baten als de lasten. Ook constateert het Cft dat de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) in maart jl. de reële economische groei voor 2022 raamt op 14,3 procent.⁵

In vergelijking met pre-coronajaar 2019 blijven de belastingbaten in de begroting met ANG 12 miljoen achter. Om de belastingbaten te verhogen adviseert het Cft om belastinghervormingen door te voeren en daarnaast de compliance te verhogen. Het Cft adviseert Sint Maarten, net als het IMF, om op korte termijn een casinobelasting en een importheffing op goederen te introduceren. Ook verzoekt het Cft Sint Maarten een plan van aanpak op te stellen inzake de inning van achterstallige belastingen. Sint Maarten heeft een start gemaakt met de inning van achterstallige erfpachtbelasting en vergunningenfees. Hierdoor verwacht Sint Maarten in 2022 ANG 7 miljoen aan extra opbrengsten. Dit dient nog in de begroting te worden verwerkt.

Het uitvoeringsorgaan Sociale Ziektekostenverzekering (SZV) ontving in totaal ANG 103 miljoen ten behoeve van de uitvoering van de loonsubsidieregeling. Het verschil tussen dit bedrag en de door SZV daadwerkelijk uitgekeerde loonsubsidie dient teruggevorderd te worden door Sint Maarten. Het Cft verzoekt Sint Maarten dit bedrag te verwerken in de ontwerpbegrotingswijziging (OBW). In de RMR van 25 maart jl. is besloten dat Sint Maarten de controle op de loonsubsidieregeling uiterlijk op 1 mei a.s. dient af te ronden.⁶ De uitkomst van deze controle moet inzicht geven in het totaal terug te vorderen bedrag aan verstrekte loonsubsidie, zodat dit alsnog in een begrotingswijziging wordt verwerkt.

---

⁴ IMF, Curaçao and Sint Maarten: Staff Concluding Statement of an IMF Staff Visit, d.d. 20 november 2021.

⁵ Indien Sint Maarten deze groeiraming hanteert, en deze een op een correleert met de totale opbrengsten, zouden de totale opbrengsten in 2022 ANG 8 miljoen hoger uitvallen dan begroot. Bron: CBCS, Economisch Bulletin, Maart 2022.

⁶ BZK, kenmerk 2022-0000175232, Besluitvorming Rijksministerraad 25 maart 2022, d.d. 4 april 2022.

Ook dient Sint Maarten de begrote lasten voor sociale voorzieningen in lijn te brengen met het verwachte realisatieniveau van 2021.

Het verbruik van goederen en diensten is in 2022 ANG 66 miljoen hoger begroot dan de realisatie tot en met het vierde kwartaal van 2021. Het geraamde bedrag wijkt eveneens substantieel af van de realisatie in pre-corona jaar 2019. Het Cft adviseert Sint Maarten om op basis van het historisch realisatieniveau deze lastencategorie in 2022 op ANG 120 miljoen te begroten, en derhalve met circa ANG 40 miljoen neerwaarts bij te stellen.

De onvoorziene uitgaven zijn voor 2022 begroot op ANG 3 miljoen. Hierbij is in de begroting geen verdere toelichting opgenomen. Het Cft verzoekt u een toelichting met betrekking tot de onvoorziene uitgaven op te nemen in de OBW.

De kapitaaldienst voor 2022 is sluitend, maar een meerjarenraming ontbreekt. Hierdoor wordt niet voldaan aan artikel 15 lid 1 sub b van de Rft. De kapitaaldienst sluit in 2022 omdat in de RMR van 25 maart jl. is besloten dat de door Nederland verstrekte liquiditeitssteun volledig wordt geherfinancierd tot oktober 2023. Sint Maarten heeft in de begroting een bedrag van ANG 94 miljoen aan investeringen opgenomen. Deze investeringen zijn onvoldoende onderbouwd. Ook wordt niet ingegaan op de meerjarige doorwerking van de investeringen op de begroting. De begroting voldoet daarmee niet aan artikel 15 lid 2 sub b van de Rft. Daarbij dient te worden aangegeven hoe de investeringen de economie versterken en waarde toevoegen.

De RMR heeft Sint Maarten op 25 februari jl. verzocht om de budgettaire gevolgen van het Landspakket in de begroting 2022 te verwerken.⁷ In de begroting zijn diverse baten, lasten en investeringen opgenomen die voortvloeien uit het Landspakket, maar deze zijn onvoldoende onderbouwd. De begroting voldoet derhalve niet aan de criteria van ordelijkheid en controleerbaarheid (artikel 15 lid 2 sub c van de Rft). Vanaf 2023 dient Sint Maarten een meerjarig financieel overzicht van het Landspakket bij de begroting op te nemen.

Het Cft is van oordeel dat Sint Maarten wijzigingen dient door te voeren om de begroting in overeenstemming te brengen met de normen van artikel 15 van de Rft. Deze wijzigingen moeten leiden tot een aanzienlijke beperking van het tekort op de gewone dienst in 2022. Op basis van artikel 12 lid 2 en lid 3 van de Rft doet het Cft u derhalve de volgende aanbevelingen:

1. Stel een plan van aanpak op inzake de inning van achterstallig belastingen en verhoog de begrote belastingbaten met tenminste ANG 7 miljoen vanwege het inlopen van achterstanden bij de inning van de erfpachtbelasting en vergunningenfees.
2. Stel de begrote lasten voor goederen en diensten met circa ANG 40 miljoen neerwaarts bij op basis van het historisch realisatieniveau.
3. Breng de begrote lasten voor de sociale voorzieningen van ANG 28 miljoen voor 2022 in lijn met het realisatieniveau van ANG 35 miljoen in 2021.

---

⁷ BZK, kenmerk 2022-0000099115, Besluitvorming Rijksministerraad 25 februari 2022, d.d. 9 maart 2022.

4. Voorzie de voorgenomen investeringen van een concrete onderbouwing, zo mogelijk met een verwijzing naar de plannen van aanpak die voortkomen uit de uitvoering van het Landspakket. Voorts dient iedere voorgenomen investering te worden voorzien van een bestedingsplan met een meerjarige doorwerking naar de gewone dienst.
5. Verwerk de meerjarige gevolgen van het Landspakket op de baten, lasten en investeringen en voorzie deze van een toereikende toelichting. Voeg daarbij een overzicht toe van de baten, lasten en investeringen die met betrekking tot het Landspakket reeds in de begroting waren opgenomen.
6. Pas de raming van de gewone dienst in 2023 zodanig aan dat deze sluitend is zodat een verdere stijging van de schulden wordt voorkomen. Vanaf 2024 dienen er overschotten te worden gecreëerd, zodat kan worden aangevangen met het aflossen van schulden.
7. Neem het totaal terug te vorderen bedrag aan loonsubsidie op in de begroting.
8. Licht de onvoorziene uitgaven van ANG 3 miljoen toe in de begroting.

Het Cft verzoekt u binnen 14 dagen, dus uiterlijk op 28 april a.s., om een reactie conform artikel 12 lid 4 van de Rft, waarin u aangeeft hoe Sint Maarten invulling geeft aan deze aanbevelingen. Deze aanbevelingen dienen te worden verwerkt in een op uiterlijk 13 mei a.s. bij het Cft aan te leveren OBW.

Toelichting

In tabel 1 is een samenvatting opgenomen van het meerjarige beeld van de gewone dienst.

Tabel 1 – Meerjarig overzicht gewone dienst (in miljoenen ANG)⁸

Gewone dienst	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Baten	453	388	365	409	449	496	530
Belastingen	353	304	288	341			
Vergunningen	21	12	14	15			
Bijdragen en subsidies	5	9	-	-			
Licenties en concessies	57	-35	42	36			
Overige baten	17	22	20	17			
Lasten	473	569	507	533	511	518	541
Personeelslasten	212	197	197	210			
Goederen en diensten	119	113	95	161			
Sociale voorzieningen	38	35	35	28			
Afschrijving vast activa	-9	29	9	8			
Subsidies	95	176	103	107			
COVID-19 specifieke kosten	-	-	52	-			
Studiebeurzen	4	3	3	4			
Bank en rentelasten	13	13	12	12			
Onvoorzene uitgaven	-	-	-	3			
Resultaat	-20	-181	-142	-124	-62	-22	-11

Bronnen: conceptjaarrekeningen 2019 en 2020, vierde uitvoeringsrapportage 2021 en vastgestelde begroting 2022 van Sint Maarten

Baten

Sint Maarten baseert de begrote baten op de ramingen van het IMF van november jl. De totale baten stijgen in 2022 met ANG 44 miljoen ten opzichte van 2021, van ANG 365 miljoen naar ANG 409 miljoen. Deze toename wordt met name verklaard door hogere belastingbaten van ANG 53 miljoen. In vergelijking met pre-coronajaar 2019 blijven de belastingbaten achter met ANG 12 miljoen. Om de belastingbaten te verhogen adviseert het Cft Sint Maarten om op korte termijn belastinghervormingen door te voeren en de compliance te verhogen. Het Cft adviseert Sint Maarten, net als het IMF, om op korte termijn een casinobelasting en een importhetfing op goederen te introduceren. Momenteel zijn particulieren op Sint Maarten vrijgesteld van belasting bij het importeren van goederen. Dit is een onwenselijke situatie omdat particulieren uitwijken naar online aankopen, waardoor Sint Maarten belastinginkomsten misloopt. Het Cft kijkt uit naar de beslissing over de belastinghervormingen, waarin bovengenoemde onderwerpen aan bod zullen komen.

Het Cft verzoekt Sint Maarten een plan van aanpak op te stellen inzake de inning van achterstallige belastingen. Op Curaçao leidde deze exercitie tot een significante verhoging van de belastingopbrengsten.

⁸ In deze tabel is sprake van afronding op hele ANG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

Sint Maarten maakte een start met de inning van achterstallige erfpachtbelasting en vergunningenfees. Hierdoor verwacht Sint Maarten in 2022 tenminste ANG 7 miljoen aan extra opbrengsten. Het Cft adviseert dit te verwerken in de begroting. Vanaf 2023 stijgen de totale baten naar verwachting verder door, tot ANG 530 miljoen in 2025.

Accijnsverlaging

Het Cft heeft vernomen dat Aruba en Curaçao accijnsverlagingen doorvoeren in verband met de oplopende brandstofprijzen. Het Cft verneemt graag in een separate brief of Sint Maarten voornemens is om soortgelijke maatregelen te treffen. Het Cft merkt hierbij op dat eventuele maatregelen die de regering neemt om de verhoging van de brandstofprijzen tijdelijk te mitigeren, verwerkt dienen te worden in de begroting.

Lasten

De totale lasten stijgen in 2022 met ANG 27 miljoen ten opzichte van 2021, van ANG 507 miljoen naar ANG 534 miljoen. De hogere lasten worden grotendeels verklaard door hogere personeelslasten en hogere lasten voor goederen en diensten. Sint Maarten voorziet in 2022 geen steunmaatregelen meer om de gevolgen van de coronacrisis op te vangen. Het Cft vraagt aandacht voor het activabeheer, waaronder de overgedragen kapitaalgoederen uit het trustfonds. Nadat deze overdracht heeft plaatsgevonden, dienen de lasten daarop aangepast te worden. Het Cft heeft Sint Maarten op 23 februari jl. verzocht om een overzicht van alle activa die vanuit het Nationaal Programmabureau Wederopbouw worden overgedragen aan de overheid van Sint Maarten. Het Cft ontvangt dit overzicht graag op korte termijn.

Personeelslasten

Sint Maarten begroot voor 2022 ANG 210 miljoen aan personeelslasten, een toename van ANG 13 miljoen ten opzichte van 2021. Deze toename wordt verklaard door een verhoging van de ziektekostenregeling voor ambtenaren (OZR) en het invullen van vacatures in 2021. De personeelslasten gemoeid met deze vacatures betroffen in 2021 niet het gehele begrotingsjaar. Voor 2022 is dat wel het geval. In het kader van het Landspakket zal er een doorlichting plaatsvinden ter optimalisering van de personele inzet binnen de overheid en overheidsorganisaties.⁹ Het Cft kijkt uit naar de uitkomsten van deze onderzoeken.

Goederen en diensten

Het verbruik van goederen en diensten is in 2022 ANG 66 miljoen hoger begroot dan de voorlopige realisatie van ANG 95 miljoen tot en met het vierde kwartaal van 2021. Het in 2022 geraamde bedrag van ANG 161 miljoen wijkt substantieel af van de realisatie van ANG 119 miljoen in pre-corona jaar 2019. Het Cft adviseert Sint Maarten om het historisch realisatieniveau van ANG 120 miljoen als uitgangspunt te hanteren voor de begroting van deze lastencategorie, en derhalve het begrote bedrag van ANG 161 miljoen met circa ANG 40 miljoen neerwaarts bij te stellen.

---

⁹ Landspakket Sint Maarten, uitvoeringsagenda 1 april – 30 juni 2022.

Subsidies

Sint Maarten begroot voor 2022 ANG 107 miljoen aan subsidies. Dit is een stijging van ANG 4 miljoen ten opzichte van 2021. Ten opzichte van het pre-coronajaar 2019 stijgen de subsidies met ANG 12 miljoen. Het Cft verzoekt Sint Maarten om deze stijging toe te lichten in de begroting.

Loonsubsidieregeling

SZV ontving in totaal ANG 103 miljoen ten behoeve van de uitvoering van de loonsubsidieregeling. De RMR verzocht Sint Maarten het proces van de loonsubsidieregeling voor 1 april jl. af te wikkelen. Het verschil tussen de ontvangen bedragen en de daadwerkelijk verstrekte loonkostensubsidie dient teruggevorderd te worden door Sint Maarten. Het Cft verzoekt Sint Maarten dit bedrag te verwerken in de OBW.

In de RMR van 25 maart jl. is besloten dat Sint Maarten de controle op de loonsubsidieregeling over de jaren 2020 en 2021 uiterlijk op 1 mei a.s. dient af te ronden. De 10 grootste ontvangers van loonkostensubsidie zullen onderdeel uitmaken van de controle over het jaar 2020. De uitkomst van de controle moet inzicht geven in het totaal terug te vorderen bedrag aan verstrekte loonsubsidie. Dit dient in de OBW te worden verwerkt. Sint Maarten is verzocht om in de maandrapportages de financiële verantwoording over de voortgang op de terugvordering van te veel betaalde loonsubsidie op te nemen en wordt gevraagd de onderliggende audit met het Cft te delen.

Sociale voorzieningen

In 2021 komen de voorlopig gerealiseerde lasten voor sociale voorzieningen uit op ANG 35 miljoen. Voor 2022 begroot Sint Maarten de sociale voorzieningen op ANG 28 miljoen. Het Cft is van oordeel dat de lasten in 2022 daarmee te laag zijn begroot en verzoekt Sint Maarten de lasten voor sociale voorzieningen in de begroting bij te stellen op basis van het verwachte realisatieniveau van 2021.

Onvoorziene uitgaven

De onvoorziene uitgaven zijn voor 2022 begroot op ANG 3 miljoen. Hierbij is in de begroting geen verdere toelichting opgenomen. Het Cft verzoekt u een toelichting met betrekking tot de onvoorziene uitgaven en dit op te nemen in de OBW.

Kapitaaldienst

In tabel 2 is een samenvatting opgenomen van de kapitaaldienst. Een meerjarige begroting van de kapitaaldienst ontbreekt. De kapitaaldienst is sluitend in 2022 met inkomsten en uitgaven van ANG 401 miljoen.

Tabel 2 – Meerjarig overzicht kapitaaldienst (in miljoenen ANG)¹⁰

Kapitaaldienst	2019	2020	2021	2022
Ontvangsten	29	192	127	401
Opname geldlening/liquiditeitssteun		174	118	68
Herfinancieringen		-	-	292
Afschrijvingen		10	9	8
Bijdragen		6	-	32
Aflossing studieleningen		0	0	0
Overlopende gelden		2	-	-
Uitgaven	29	192	14	401
Aflossingen leningen (herfinanciering)		58	9	302
Studiefinanciering		5	4	5
Verstrekke leningen		6	-	-
Investeringen		7	1	93
Dekking liquiditeitstekorten		117	-	-
Saldo	0	0	114	0

Bronnen: conceptjaarrekeningen 2019 en 2020, vierde uitvoeringsrapportage 2021 en vastgestelde begroting 2022 van Sint Maarten

Sint Maarten begroot in totaal ANG 94 miljoen aan investeringen in 2022 (zie tabel 3). Het Cft constateert dat zijn aanbeveling om voorgenomen investeringen van verdere concrete onderbouwing te voorzien, niet is opgevolgd. Voor alle investeringen is het van belang om aan te geven hoe de investeringen de economie versterken en wat de jaarlijkse effecten van de investeringen zijn op met name de gewone dienst van de meerjarenbegroting. Waar mogelijk dient Sint Maarten te verwijzen naar de plannen van aanpak die voortkomen uit het Landspakket. De RMR heeft Sint Maarten op 25 februari jl. verzocht om de budgettaire gevolgen van het Landspakket in de begroting 2022 te verwerken. Het Cft verzoekt u dit te verwerken in de OBW. Vanaf 2023 dient Sint Maarten een meerjarig financieel overzicht van het Landspakket in de begroting op te nemen.

Overigens merkt het Cft op dat de investeringen die zijn opgenomen onder de verbetering van het financieel beheer en herstructurering niet allen kapitaalinvesteringen betreffen, maar ook uitgaven op de gewone dienst.

¹⁰ In deze tabel is sprake van afronding op hele ANG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

Tabel 3 – Investerings in 2022 (in miljoenen ANG)

Investerings	
Nieuw gebouw parlement	10,0
Verbetering financieel beheer	10,0
Herstructurering Belastingdienst	22,0
Fase 2 nieuwe gevangenis	31,8
Afbouwen Prins Willem Alexander School	2,4
Ministerie van Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid	1,5
Ministerie van Toerisme, Economische Zaken, Vervoer en Communicatie	1,6
Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu & Infrastructuur	8,6
Overige investeringen	5,8
Totaal	93,7

Bron: vastgestelde begroting 2022 van Sint Maarten

Financieel beheer

De begroting 2022 bevat geen integraal beeld van de voortgang van het traject ter verbetering van het financieel beheer. In het Landspakket zijn hiertoe maatregelen opgenomen. In de uitvoeringsrapportage over het vierde kwartaal van 2021 gaf Sint Maarten een korte update van de voortgang van drie projecten met betrekking tot de verbetering van het financieel beheer. De analyse van de huidige werkprocessen en de analyse van begrotingsprocessen worden op korte termijn afgerond. Sint Maarten is daarnaast begonnen met de opschoning van de balans en de administratie, welke in september a.s. wordt afgerond. Het Cft benadrukt het belang van het beschikbaar stellen van voldoende capaciteit om de aanbevelingen uit deze projecten op korte termijn te implementeren. Bij aantoonbaar gebrek aan voldoende capaciteit adviseert het Cft Sint Maarten om in overleg te treden met het Caribisch orgaan voor hervorming en ontwikkeling in oprichting (COHO i.o.), zodat deze kan worden opgevangen door technische ondersteuning uit Nederland. Hiervoor dient Sint Maarten gerichte verzoeken in te dienen.

Collectieve sector

Conform artikel 23 van de Rft wijst Sint Maarten samen met Nederland tweejaarlijks, na advies van het Centraal Bureau voor de Statistiek van Sint Maarten en in samenwerking met het Centraal Bureau voor de Statistiek Nederland, voor 1 april aan welke rechtspersonen er met ingang van het volgende begrotingsjaar tot de collectieve sector behoren. Dit betekent dat de collectieve sector voor de jaren 2022 en 2023 uiterlijk op 1 april 2021 vastgesteld had moeten zijn. Sint Maarten heeft op 28 januari jl. een voorstel voor de vaststelling van de collectieve sector 2022-2023 aangeboden aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en verwacht dat de collectieve sector op korte termijn zal worden vastgesteld. Het Cft benadrukt het belang van een tijdige vaststelling van de collectieve sector. De collectieve sector 2024-2025 dient voor 1 april 2023 te zijn vastgesteld.

Kenmerk
Cft 202200030
Blad
10/10

Rentelastnorm en schuldpositie

Vanwege het uitblijven van de vaststelling van de collectieve sector is het Cft niet in staat de concrete rentelastnorm vast te stellen of te toetsen of aan deze norm zoals opgenomen in artikel 15 lid 1 sub c van de Rft wordt voldaan.

Sint Maarten heeft voor het jaar 2022 ANG 484 miljoen aan geldleningen opgenomen in de begroting. Dit betreft ANG 292 miljoen herfinanciering van de in 2020 en 2021 verstrekte liquiditeitssteun en ANG 68 miljoen aan kapitaalinvesteringen. Ook is ANG 124 miljoen opgenomen voor financiering van het tekort op de gewone dienst voor 2022. In 2022 vindt er voor ANG 301 miljoen aan aflossingen (waarvan ANG 292 miljoen aan herfinanciering) plaats. Per saldo stijgt de overheidsschuld met ANG 183 miljoen naar ANG 1.515 miljoen ultimo 2022. De overheidsschuld bedraagt dan 71 procent van het bruto binnenlands product (bbp).¹¹

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

Prof. dr. R.H.J.M. Gradus

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De minister-president van Sint Maarten
De secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Sint Maarten

---

¹¹ Bij de bepaling van de schuldquote is uitgegaan van de actuele economische ramingen van het IMF. Het IMF heeft een nominaal bruto binnenlands product voor het jaar 2022 van ANG 2.126 miljoen geraamd. Zie Curaçao and Sint Maarten: Staff Concluding Statement, Nov. 30, 2021.